

Features

INTERVIU | OPINIE | ZOOM | BREAKFAST | FOILETON | FORUM

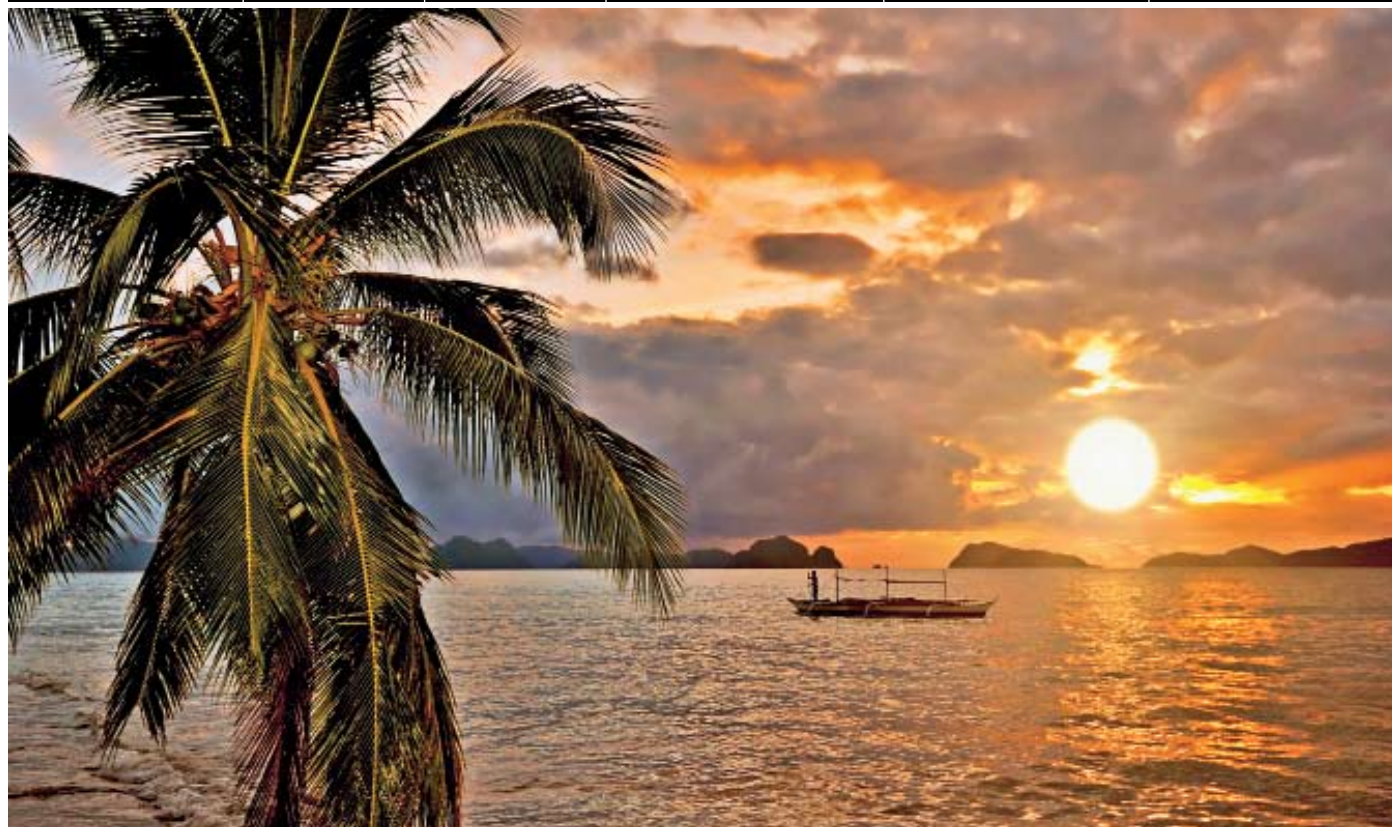

Foto: Shutterstock

Dau multinațională pe insulă exotică!

VINE O VREME CÂND TREBUIE SĂ ÎNCEPI SĂ MUNCESȚI ȘI SĂ TRĂIEȘTI PENTRU TINE, DUPĂ CE MULTĂ VREME AI TRĂIT ȘI MUNCIT PENTRU ALȚII. ȘI ATUNCI FACI O SCHIMBARE: TE MUȚI DE LA ORAȘ LA SAȚ, LAȘI CAPITALA PENTRU O INSULĂ EXOTICĂ SAU PLECI ÎNTR-O VACANȚĂ PRELUNGITĂ.

Avantajele și dezavantajele vieții de la oraș față de viața la țară – sau, în orice caz, dintr-un mediu natural – sunt dezbătute în toată lumea de ani buni. Ideea unui trai care presupune respect față de natură, conservarea resurselor ei, aprecierea bucuriilor simple, a relațiilor apropiate și a comunității din care facem parte au fost incorporate în curente precum *slow movement* și *downshifting*. Iar cei care se caracterizează drept *cultural creatives* își doresc ca activitatea lor să aibă o motivație spirituală sau umanitară. Poveștile pe care le-am găsit au în comun o schimbare de stil de viață care presupune plecarea din mediul urban și descoperirea unui teritoriu nou. Pentru unii a însemnat plecarea dintr-un București, Brașov și o Românie care deveniseră prea stresante, chiar dacă asta a însemnat renunțarea la un job și un statut social confortabil; pentru alții, a însemnat descoperirea României ca o țară interesantă și promițătoare, sau revenirea la locurile și la cultura în care s-au născut. Știam că schimbările de stil de viață, mai ales mutările din "marile orașe" în comunitățile suburbane, sunt legate de viața personală a fiecăruia. Viața în cuplu, într-o casă idilică, și ▶

apoi aducerea pe lume și creșterea copiilor nu se dovedesc, în majoritatea cazurilor, compatibile cu zilele petrecute la birou de la 7 la 7 și urmate de activități culturale sau de cine în restaurantele la modă alături de prietenele singure.

Acest trend care ne împinge spre o comunitate mai apropiată de natură și de familie a ajuns și în România. Laura și Florian Câmpean, doi foști manageri care au lucrat în media în București, s-au mutat în iunie anul trecut într-o comunitate ecologică din Brazilia, Piracanga, unde este mereu cald și unde Laura l-a născut pe Sasha în noiembrie. "Dorința de schimbare a venit în urmă cu vreo 5 sau 6 ani, când am început să simt că locul meu nu mai este deloc într-o companie multinațională, lucrând în marketing și PR," spune Laura. "Simțeam că munca asta nu mă mai împlinește, că trece viața pe lângă mine. Mi-a luat patru ani să îmi găsesc curajul să plec de la Radio 21 și Europa FM, și curajul ăsta mi-a venit după ce am petrecut două săptămâni în Tanzania, într-o tabără de voluntariat, în 2007. La întoarcerea în țară, am știut cu certitudine că nu mai vreau să trăiesc în oraș, la birou, că viața este mai mult decât ședințe și rapoarte și lupta pentru depășirea competiției și că, mai ales, lumea este așa

LAURA: SUNT O MINUNE VIAȚA ȘI LOCUL ÎN CARE NE AFLĂM ACUM, NU LE-AM DA ÎN NICI UN CAZ PE FOSTA CARIERĂ. NU AM PIERDUT NIMIC, AM CĂȘTIGAT ENORM.

cum am simțit-o și am știut-o întotdeauna: plină de iubire, frumoasă, deschisă, cu oameni buni și minunați. Așa că am început încet să fac în mine schimbarea pe care doream atât de mult să o văd în lumea în care trăiesc. În ianuarie, am plecat împreună cu Florian, partenerul meu de viață, într-o școală de voluntariat în Norvegia, unde urma să stăm un an și jumătate (din care 6 luni în Africa). După trei luni, am rămas însărcinată și plecarea în Africa s-a anulat. Ne-am întors în România din Norvegia, am vândut doar motocicletă, din motive de criză economică, iar cu banii (4.000 de euro), ne-am luat biletele de avion și am plecat, cu burtică cu tot, în Brazilia." Plecarea a însemnat în primul rând o schimbare de mentalitate, spune Laura. "Este o schimbare de relaționare cu viața, cu universul, cu lumea. Trăim ca să dăruim, ca să iubim, și ca să dăm mai departe copilului nostru valori precum respectul, adevărul, iubirea, aprecierea pentru pământ, pentru natură, valori pe care în viața de la oraș cumva le-am pierdut sau, mai corect, le-am uitat. Mai mult, am vrut să îi dedicăm tot timpul și toată atenția copilului nostru, să crească cu noi și cu iubirea noastră, nu cu bona și cu televizorul, pentru că noi am fi fost

prea ocupați cu serviciul și cariera, care deocamdată înseamnă că suntem părinți și grădinari." Laura spune că schimbarea este definitivă. "Sunt o minune viața și locul în care ne aflăm acum, nu le-am da în nici un caz pe fosta carieră. Nu vrem să mai trăim vreodată în mijloc de oraș, între blocuri de beton, trafic infernal, gaze de eșapament... Nu am pierdut nimic, am câștigat enorm, și această schimbare ne-a ajutat să începem să aflăm cine suntem și de ce... Și ne vedem petrecând cât mai mult timp în natură, alături de copilul nostru. Ne dorim pentru el ce ne dorim și

Brăduț Florescu în Borneo (stânga) și Papua (deasupra și alături).

Pagina din stânga sus: Laura și Florian Câmpean în Piracanga, Brazilia; dedesubt: Ligia Vâlcu.

pentru noi: să crească liber de constrângerile impuse ale societății, ale sistemului, să se poată cunoaște fără «trebuie» și «dacă» și fără frica de a fi judecat și pus la colț... Ne dorim să fie exact așa cum e el și să ajungă un om întreg."

Despre experiențele celor doi, sarcina Laurei și primele săptămâni alături de Sasha puteți citi pe <http://viataprindbalonulroz.blogspot.com>

Ligia Vâlcu a practicat magistratura timp de 25 de ani, de la 22 de ani, după care s-a pensionat. Mi-a scris că termenul de *downshifting* a fost inventat pentru ea, dar de fapt a fost un *upshifting* pentru că "trebuia să mă reconstruiesc, să redevin eu însămi, să reinvăț să respir, să privesc, să ascult, să hoinăresc. Asta fac acum, încercând să reduc motoarele învățate cu turație maximă. Am dat meseriei totul, cu convingerea, greșită poate, că nu poți face bine și profesie, și copii. E adevărat că, datorită statutului de *single*, mi-am perfecționat două limbi străine și am devenit o profesionistă a obținerii burselor, care au fost adevărate prilejuri de a respira în altă cultură," spune Ligia. "Dar americanii spun că, după doi ani de meserie, se impune o schimbare majoră, și au mare dreptate, pentru că eu am ajuns aspră, secătuită, furioasă, am ajuns să tai în carne vie. Așa că am decis să mă eliberez, pentru că teama și amenințarea nu sunt compatibile cu mine. Magistratura am făcut-o din pasiune, dar prea mult timp și, mai ales, într-o conjunctură în care m-am simțit încâtușată. După ce am plecat, am avut oferte să fac altceva tot în plan juridic, dar nu cred că voi reveni, pentru că a început să se ivească ideea de altceva, de *upshifting*, și mă provoacă latura esteticului, dorința de frumos." Nu s-a mutat la țară ci a ales o mansardă boemă din Scheii Brașovului, cu miros de lemn, unde se simte, în sfârșit, acasă în compania unui motan răsfațat. Și s-a hotărât să-și urmeze două vise mai vechi: acela de a sculpta în lemn și acela de a învăța să facă vitralii. "Anul 2010

mă va găsi în cămăruța din subsolul cu rumeguș a casei prietenilor mei, sculptori în lemn, care îmi vor pune în mână prima daltă. Lemnul va fi o încercare pentru răbdarea mea pierdută și pentru școala de vitralii pe care o voi începe în toamnă."

Brăduț Florescu a vrut să iasă din lumea publicității bucureștene și să se facă util într-un alt domeniu. Dorește să se îndrepte spre consultanță în călătorii și jurnalism și a lansat, în octombrie 2007, www.amazingrace.ro, acum un site influent de călătorii, și e mulțumit că sute de oameni au apelat la el pentru sfaturi, logistică sau implementare. S-a relocat în Thailanda și scrie pe blogul personal impresii din călătorii și din noua lui viață. "Nu voiam să mă îmbolnăvesc de nervi în România, care e țara mea, e inima mea, dar m-a rănit atât de mult încât m-a determinat să plec la mama Terra. Dacă se schimbă cu adevărat, să-mi dea un telefon, poate o iert. Sigur că mi-e dor de mama și îi regret pe oamenii interesanți și dragi pe care i-am lăsat acasă. Sper să facem cumva să ne întâlnim

din nou, într-un loc mai bun."

Între timp, se simte mult mai bine în Thailanda, unde face multă mișcare, înotă, mănâncă fructe și legume, stă la soare și respiră aer curat. "În afara frumuseții naturale și a diversității culturale, Thailanda e poate cea mai ospitalieră țară din lume. Thaiandezii sunt obișnuiți cu străinii și cu stilul lor de viață, infrastructura este foarte bună și, chiar și pe o insulă mică, ai la îndemână tot ce-ți trebuie. Și,

BRĂDUȚ: NU VOIAM SĂ MĂ ÎMBOLNĂVESC DE NERVI ÎN ROMÂNIA, CARE E ȚARA MEA, E INIMA MEA, DAR M-A RĂNIT ATÂT DE MULT ÎNCÂT M-A DETERMINAT SĂ PLEC.

nu în ultimul rând, am câștigat brusc o oarecare notorietate în mediul online, care sper să mă ajute să le explic și altora că lumea e un loc mai prietenos decât am fost învățați să credem."

Dacă vreți să-l cunoașteți mai bine pe Brăduț Florescu, vizitați <http://bradut-florescu.blogspot.com> și www.tedoo.ro

Pentru un cuplu brașovean care a organizat de curând o excursie de-a lungul Americii de Sud împreună cu alți patru prieteni, toți vechi amici din liceu, această călătorie a reprezentat cele mai frumoase luni din viața lor, dar le-a și reconfirmat că vor să se întoarcă acasă la Brașov și la profesiile pe care și le-au ales. Dragoș și Liliana Ștefănescu-Goangă au cabinetul lor de avocatură în Brașov și, ca liber-profioniști, nu le-a fost greu să pună pe pauză activitatea pentru o perioadă mai lungă. "Într-un fel, pentru amândoi alegerea profesiei a fost influențată și de acest grad sporit de independență. Ne vom întoarce la profesia noastră pentru că este

aceea pe care ne-am dorit-o și ne-o dorim," spune Dragoș. "Totuși, experiența asta ne-a convins că o pauză de la 2-3 luni la 2-3 ani este nu doar posibilă, ci chiar recomandată."

Pentru Lili, partea interesantă a fost stabilirea unei dinamici a echipei, ca într-un cuplu, având în vedere că excursioniștii nu petrecuseră niciodată mai mult de câteva zile împreună. "Am ajuns să putem funcționa normal și să ne putem baza unul pe celălalt, întrucât acum nu ne avem decât pe noi. Este primul Crăciun petrecut departe de familie. Sora mea a născut chiar în preajma Crăciunului, însă prezența la acest eveniment, la primele zile de viață, am pierdut-o definitiv. Dar pentru mine, personal, luna de până acum a însemnat și depășirea multor frici: am reușit să fac snorkeling în ocean, apa având peste 10 metri adâncime, deși mi-e îngrozitor de teamă de apă; deși mi-e frică de prăpăstii, m-am cățărat pe munți și

DRAGOȘ: NE VOM ÎNTOARCE LA PROFESIA NOASTRĂ, DAR EXPERIENȚA ACEASTA NE-A CONVINS CĂ O PAUZĂ DE LA 2-3 LUNI LA 2-3 ANI ESTE NU DOAR POSIBILĂ, CI CHIAR RECOMANDATĂ.

am mers cu mașina, de multe ori neavând în dreapta sau în stânga mea decât hăul. Ne vom întoarce la viața de dinainte cu mult mai mult drag și cu mai multă toleranță față de oameni, împrejurări și evenimente." Sărbătorile i-au prins pe excursioniști în Chile, după ce vor fi străbătut Ecuadorul, Peru și Bolivia, urmând ca excursia să se termine în Argentina.

Lili și Dragoș se pot considera norocoși pentru că reușesc să îmbine cu plăcere cariera cu dorința de a experimenta și descoperi lumea. Pentru alții, schimbarea făcută a fost radicală și a însemnat renunțarea la ani buni de experiență într-un domeniu pentru a face altceva.

Detalii despre numeroasele aventuri, descrise de toți membrii echipei, și poze superbe găsiți pe <http://sudamericana.info>.

Alex Leo Șerban mărturisește că și el a plecat din România la începutul lui noiembrie 2009 pentru că se săturase de «ea», de politicul care-i e «soț», de tot și de toate." Invitat la un festival de film din Buenos Aires, a mers acolo pentru prima oară, hotărât să spună "adio" țării-mamă. "Visam la o *vita nova*. Insatisfacția mea legată de halul în care (nu) merge țara era dublată de o insatisfacție profesională. La 50 de ani, mi-am dat seama că nu-mi place să mai fac nici critică de film, nici jurnalism. Voiam s-o rup cu toate astea." S-a îndrăgostit de oraș imediat, dar nu neapărat și de locuitori, care i se par fermecători, dar superficiali, neparoliști și schimbători. Își dorește ca șederea aici să fie temporară, dar așa și-a dorit să fie și cea din România...

Oschimbare profesională radicală au făcut și Mihaela și Tibi Ghiță, care au hotărât să porceadă "la un nou început" prin mutarea din Brașov – unde Mihaela era director de bancă, iar Tibi, inginer și apoi întreprinzător – într-un sat din apropierea Sighișoarei, Criș, pe care l-au descoperit întâmplător într-un weekend.

Deasupra: Madeleine Florescu a renunțat la New York pentru a demara o afacere în România. Dedesubt: interior de la Casa cu zorele.

Pagina din stânga (imaginea color de sus): Daria Dumitrescu, Șerban Dumitrescu, Călin Săpunaru, Liliana Ștefănescu-Goangă, Dragoș Ștefănescu-Goangă împreună cu ghidul lor în Cotopaxi, Ecuador. Pagina din stânga, jos: Alex Leo Șerban în Buenos Aires.

Au hotărât să cumpere aici o casă mai veche de 100 de ani, părăsită de sași, și să accelereze restaurarea ei, inițiată de fundația Prințului Charles, "Mihai Eminescu Trust", transformând-o într-o pensiune. A fost o decizie de suflet, recunoaște Mihaela, pentru că avea o carieră din care nu lipsea nimic decât liniștea, "și încet-încet sufletul a început să se răzvrătească împotriva agresiunilor cum ar fi cafele și medicamente menite a mă ține în formă, și, mai ales, împotriva a ceea ce eu încetasem să văd, adică bucuriile simple: dragostea cu care familia mă înconjura și mă susținea în orice hotărâm să fac, iarba, pădurea, farmecul tăcut al unui colț de stradă." S-au îndrăgostit imediat de casa care era "o minune," cu fântână în curte, verandă din lemn, și un rai de grădină cu zorele albastre care se cățără pe casă – de unde și numele pensiunii, Casa cu Zorele. Mihaela a revenit după două săptămâni – își dăduse demisia de la bancă – și a făcut actele de proprietate. Renovarea a durat un an și jumătate, pentru că, după 10 luni, cei doi i-au concediat pe experții care lucrau pentru fundație și au reluat lucrările ei doi împreună. A urmat o "vară de poveste în doi," în care au făcut de toate, de la tâmplărie la pavat curtea cu piatră de râu și pictat faianța din băi. Casa a ieșit exact așa cum și-o doreau, "cu miros de busu-

ioc pe perne, cu geamuri cu patru ochiuri pe care iarna desenează figuri năstrușnice, cu verandele scăldate în soare dimineața și umbrite spre după-amiază de viță-de-vie." Se simt de parcă ar trăi acolo dintotdeauna, iar munca fizică le aduce multă satisfacție: "Nu se poate povesti ce simți când ții în mână o roșie caldă de la soare", mărturisește Mihaela, "și, cu mâna pe inimă, pot spune că nici o realizare de la bancă nu se compară cu ceea ce se vede pe fețele turiștilor (nouă ne place să-i numim musafiri) atunci când intră în curte și în casă." I-au onorat oaspeți din toată lumea, inclusiv oficiali de la Bruxelles, miniștri și turiști care au cerut rețetele pentru ciorba de cartofi cu tarhon și sărmăluțele în foi de viță cu busuioc și miere făcute chiar de Mihaela. "Mi-am redescoperit pasiunea de a găti, vreau să cumpăr o pianină și să le cânt musafirilor... În general, am câștigat viața la care acum doi ani nici nu visam: plină de frumusețe simplă și naturală, de bucurii mărunte în fiecare zi. Este o stare de conștientizare a frumuseții fiecărui moment."

www.casa-cu-zorele.ro

Am descoperit și oameni care nu au fugit de România, ci s-au mutat aici tocmai intuind că vor găsi în această țară un plus de satisfacție profesională și personală și libertatea care le lipsea într-un oraș mare cum e New York-ul. Madeleine Florescu și Leslie Hawke s-au mutat din Manhattan în România în două etape diferite ale vieții, dar amândouă au reușit să găsească în câțiva ani, aici, ceea ce sperau: o muncă ce le aduce o reală satisfacție, un sentiment de împlinire, un impact local semnificativ, recunoaștere și respect. Madeleine s-a născut în România și a plecat la 14 ani cu părinții în New York, unde cariera ei a avut o traiectorie ascendentă rapidă. La 26 de ani, lucra pentru o companie de cosmetice și avea un venit considerabil, locuia în Manhattan, dar mărturisește că a avut mereu tendința de a se întoarce la cultura ei, cu care a ținut legătura în timpul liber. Își lega vacanțele și de România și îi lipseau oamenii. "Am ajuns la un moment dat să mă văd, în vreo 20 de ani, îngropată în sistem, o roțiță a mecanismului jobului, care, odată stricată (în caz că mă îmbolnăveam sau că pur și simplu nu mai voiam să continui), ar fi distrus

MADELEINE: NU AM ABSOLUT NICI UN REGRET. DIMPOTRIVĂ! MĂ SIMT EXTRAORDINAR ȘI PREFER SĂ MĂ ZBAT ÎN ROMÂNIA DECÂT SĂ NU ÎNSEMNA MARE LUCRU ÎN AMERICA.

foarte ușor tot ce construise. Plus că multe dintre relațiile de acolo se făceau la nivel profesional, și, odată ce ieșeau din joc, era foarte probabil că vei pierde și puținele relații pe care le ai." Nu i-a plăcut această perspectivă, "și m-am gândit că ar trebui să-mi urmez inima, să renunț la acel confort și să încerc să-mi clădesc o altă viață, știind undeva, în lăuntru meu, că fericirea mi-aș fi găsit-o mai ușor în România." S-a întors în 2004, dar în primii doi ani petrecuți aici i-a fost greu să găsească o direcție. Ideile ei nu se legau și a simțit că trebuie să o ia de la capăt. Consideră că ceea ce a ajutat-o cel mai mult au fost prietenii

care i-au fost aproape, mult peste așteptări. "Nimeni nu m-ar fi ajutat în acest fel în America. Pur și simplu, acolo oamenii au alte priorități." Încet-încet au început să apară oportunitățile și, cum se spune, *the rest is history*. Deși se cam săturase de cosmetice, bărbații din România nu prea o atrăgeau, iar ea simțea că nu corespundea standardului de atractivitate de aici (în timp ce în America era mereu complimentată pentru formele ei à la Jennifer Lopez), Madeleine a revenit în industria cosmeticelor prin propria afacere, Madison, prima parfumerie de lux din România, o idee care a rezultat din dorul de produse cosmetice și parfumuri unice, speciale, și branduri de nișă mai puțin cunoscute, aduse din toate colțurile lumii și prezentate impecabil în cele două magazine din București și în noul magazin din Budapesta. Iar partea personală a fost o altă surpriză plăcută: a găsit un bărbat complex, care i-a devenit soț și cu care are acum o fetiță de un an. "Nu am absolut nici un regret. Dimpotrivă! Sunt foarte fericită că sunt aici, mă simt extraordinar, prefer să mă zbat în România decât să nu însemn mare lucru în America. Simt că am un mare impact aici."

www.madisonperfumery.com.

A același sentiment de realizare îl are și Leslie Hawke, în cazul ei, prin implicarea în proiecte sociale cum ar fi Asociația Ovidiu Rom, care promovează oportunități egale pentru persoanele defavorizate, mai ales pentru copiii de etnie romă și cei din mediul rural, prin educație, pregătire profesională și dezvoltare comunitară. Deși nu mai fusese niciodată în România, pentru ea mutarea aici a însemnat, din povestirile ei, tot un *upshifting*. Leslie a venit în România în 2001 datorită unei conjuncturi profesionale și personale. "Sigur, era frumos să locuiesc la New York. Aveam un apartament într-o zonă centrală, mergeam la teatru, la restaurante trendy. Dacă nu aș fi avut posibilitatea să fac aceste lucruri, aș fi fost dezamăgită pentru că erau lucruri pe care am visat să le fac când creșteam într-o suburbie din Fort Worth, Texas. Dar nu erau lucruri care mă făceau să mă simt împlinită. Și așa am ajuns la 48 de ani, cu un copil mare, care nu mai avea nevoie de mine, plictisită de jobul meu și implicată într-o relație nesatisfăcătoare. Mi-am dorit o schim-

LESLIE: ACTIVITATEA DIN ROMÂNIA MI-A DAT UN SCOP ȘI M-A ELIBERAT DE CONVINGEREA CĂ AVEAM NEVOIE DE UN BĂRBAT ÎN VIAȚA MEA PENTRU A FI FERICITĂ ȘI ÎMPLINITĂ.

bare majoră și am avut luxul de a putea să mă întreb în ce activitate aș putea să mă implic acum, care să fie interesantă și pe care să mi-o pot permite?" Și așa a ajuns să se înscrie în Peace Corps, organizația americană de voluntariat inițiată de președintele Kennedy. Această organizație trimite oameni în țări în curs de dezvoltare pentru a ajuta timp

de doi ani; plătește cheltuielile patricianților și le oferă oportunitatea să-și folosească experiența și cunoștințele pentru a ajuta o altă cultură. "Așa am ajuns în Bacău, unde credeam că voi avea mai mult timp liber și voi fi mai puțin stresată," spune Leslie, "și s-a întâmplat exact invers, pentru că am devenit

Leslie Hawke a sperat că la Bacău va avea mai mult timp liber și va fi mai puțin stresată, dar n-a fost chiar așa. Dedesubt: împreună cu fiul ei, actorul Ethan Hawke, la Balul de Halloween de la Palatul Parlamentului, noiembrie 2009.

Foto: MacriStudio.com

foarte absorbită de munca mea." Ea a inițiat diferite programe non-profit și a fondat, în anul 2001, The Alex Fund, o organizație menită să strângă fonduri în Statele Unite pentru cetățenii săraci ai României. Tenacitatea ei i-a adus în ianuarie 2005 distincția Outstanding Citizen Citation acordată de USAID. "Pentru a-mi găsi echilibrul în viață, mi-am cumpărat un mic loc la țară, lângă Buzău, unde merg aproape în fiecare weekend. Iubesc ceea ce fac – încerc să îi ajut pe copiii săraci să aibă acces la o educație decentă –, dar am nevoie de o mică pauză, o dată pe săptămână, pentru a-mi aminti că e important să respiri adânc și să stai liniștit, și să nu faci absolut nimic. Activitatea din România mi-a dat sentimentul că am un scop, și m-a eliberat de convingerea că aveam nevoie de un bărbat în viața mea pentru a fi fericită și împlinită. Sunt aici de 10 ani și probabil că voi mai rămâne încă 10. Știu să mă retrag când sunt nefericită sau când ceva nu merge bine, dar experiența mea din România, faptul că ajut copiii săraci să obțină o educație care să le asigure o viață mai bună decât cea a părinților, a fost cel mai satisfăcător lucru pe care l-am făcut vreodată." ●

Doris Sângeorzan